

Strategie rozvoje obce

Valy

2014 – 2020

Leden, 2014

Obsah

1 Úvod.....	3
1.1 Základní informace o strategii.....	3
1.2 Kontext vzniku a existence strategie	3
1.3 Účel strategie.....	4
1.4 Uživatelé strategie.....	4
1.5 Ostatní relevantní strategické dokumenty	4
2 Definice a analýza řešeného problému	4
2.1 Definice řešeného problému	4
2.1.1 Fyzicko-geografická analýza	4
2.1.2 Socio-ekonomická analýza	6
2.2 Prostředí a očekávaný budoucí vývoj	15
2.3 Revize stávajících opatření.....	15
2.4 Vývoj při tzv. nulové variantě.....	15
2.5 Souhrn výsledků klíčových analýz (SWOT analýza).....	16
3 Vize a základní strategické směřování.....	17
3.1 Logika intervence, hierarchie cílů strategie.....	17
3.2 Vize a globální cíl strategie	17
3.3 Strategické cíle strategie	18
4 Popis cílů v jednotlivých strategických oblastech	18
4.1 Název a popis specifického cíle, dopady jeho naplnění.....	18
4.2 Přehled a popis opatření	19
4.3 Výsledky a výstupy realizace jednotlivých opatření (aktivit), indikátory.....	19
5 Implementace strategie.....	20
5.1 Implementační struktura a systém řízení implementace strategie	20
5.2 Plán realizace aktivit	20
5.3 Časový harmonogram	20
5.4 Rozpočet a zdroje financování.....	20
5.5 Systém monitorování a evaluace realizace strategie.....	20
5.6 Systém řízení rizik a předpoklady realizace strategie	21
6. Postup tvorby strategie.....	21
6.1 Autoři strategie a zúčastněné strany	21
6.2 Popis postupu tvorby strategie	21
7 Přílohy.....	21

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

ZÁKLADNÍ INFORMACE O STRATEGII	
Název strategie	Strategie rozvoje obce Valy 2014 - 2020
Kategorie strategie	Strategie rozvoje obce
Zadavatel strategie	Obec Valy
Gestor tvorby strategie	Mariánskolázeňsko
Koordinátor tvorby strategie	Mgr. Richard Štěpánovský
Rok zpracování strategie	2014
Schvalovatel strategie	Zastupitelstvo Obce Valy
Datum schválení	
Forma schválení	Usnesení zastupitelstva Obce Valy
Poslední aktualizace	
Související legislativa	Usnesení Vlády České republiky ze dne 2. května 2013 č. 318
Doba realizace strategie	Listopad 2013 - leden 2014
Odpovědnost za implementaci	Statutární představitel Obce Valy
Rozpočet implementace	Viz příloha č. 1
Kontext vzniku strategie	Strategické plánování rozvoje obce v programovém období EU 2014 - 2020
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	Strategické plánování rozvoje obce

1.2 Kontext vzniku a existence strategie

Obec Valy je členem dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko, který rozvíjí meziobecní spolupráci. Součástí těchto aktivit je rovněž aktualizace strategických rozvojových dokumentů členskými obcemi a městy. Strategie svým časovým horizontem reflektuje na plánovací a dotační období Evropské unie 2014 - 2020.

1.3 Účel strategie

Cílem tohoto strategického dokumentu je koncepční trvale udržitelný rozvoj obce.

1.4 Uživatelé strategie

Strategie je primárně určena Obci Valy. Sekundárně ji mohou využít i jiné subjekty (např. pro prokázání souladu projektových záměrů s rozvojovými záměry obce při čerpání národních či evropských dotací).

1.5 Ostatní relevantní strategické dokumenty

Strategie je v souladu s řadou strategických dokumentů, zejména:

- Program rozvoje Karlovarského kraje pro období 2014 – 2020 - strategická část¹
- Strategie rozvoje Mariánskolázeňska 2014 – 2020²

2 Definice a analýza řešeného problému

2.1 Definice řešeného problému

Strategie je široce zaměřená na komplexní rozvoj obce. Rozvoj obce není možné řešit izolovaně a proto je pozornost věnována širším regionálním vazbám a souvislostem³. Obec leží na západě Česka při bavorské hranici (Karlovarský kraj, okres Cheb, obec s rozšířenou působností Mariánské Lázně). Obec tvoří 1 místní část: Valy. Správní území o rozloze 430 ha tvoří 1 katastrálních území: Valy u Mariánských Lázní. Obec má 1 základní sídelní jednotku: Valy.

2.1.1 Fyzicko-geografická analýza

2.1.1.1 Geomorfologie, geologie a pedologie

Z geomorfologického hlediska patří obecně území Mariánskolázeňska do provincie Česká vysočina, jež se dále člení do Krušnohorské subprovincie (oblast Karlovarská

¹ Program rozvoje Karlovarského kraje pro období 2014 – 2020 - Strategická část (2012): Karlovy Vary: Karlovarský kraj (zhotovitel: České Budějovice: Cassia Development & Consulting s. r. o.). [Dostupné z: http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/karlov_kraj/dokumenty/koncepce/seznam/PRKK.htm].

² Strategie rozvoje Mariánskolázeňska 2014 – 2020 (2014) Tři Sekery: Mariánskolázeňsko (zhotovitel: Tři Sekery: Mariánskolázeňsko.). [Dostupné z <http://www.marianskolazensko.org/dokumenty/>].

³ DOKOUPIL, J. KOPP, J. a kol. (2011): Vliv hranice na přírodní a socioekonomické prostředí česko-bavorského pohraničí. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. 1. vyd. 162 s. ISBN 978-80-261-0089-8

vrchovina, celky Slavkovský les a Tepelská vrchovina) a Šumavské subprovincie (Českoleská oblast, celky Český les a Podčeskoleská pahorkatina). Geologická pestrost celého regionu je prezentována prostřednictvím Česko-bavorského geoparku (vč. národních geoparků Egeria a GeoLoc). Samotná obec Valy leží v údolí mezi Slavkovským (dříve Císařským lesem tj. Kaiserwald) a Českým lesem, jež se dříve nazývalo „Kynžvartský pas“ (Königswarther Pass). V dávné minulosti to byla jediná schůdná cesta mezi velmi hlubokými neprůchodnými lesy. Zatímco Valy leží přibližně ve výšce 500 - 575 m. n. m., Slavkovský les se po několika kilometrech rozbíhá až do 900 m. n. m. Nejvyšším vrchem je Lesný (Judenhau, 983 m. n. m.). Na východě leží výrazný Srnčí hřbet (Rehknock, 700 m. n. m.) a na severovýchodě vzdálenější Stoh (Schober, 778 m. n. m.). V blízkém lese severozápadně je nevýrazný vrch Hvězda (dříve Kolo, Rath, 623 m. n. m.). Západně je pohoří Český les (nejvyšší vrchol Dyleň s 940 m. n. m.), s nedalekými vrchy Pozorka (Gibacht, 597 m. n. m.) a Klimentová (Schlackenhau, 600 m. n. m.). Z pedologického hlediska převažuje půdní typ hnědé půdy, mírně podzolované na podkladě z kyselých krystalických hornin. Místa jsou půdy značně zmokřelé (glejové půdy, pseudogleje). Vyskytují se zde půdy lehké hlinitopísčité i těžké hlinitojílovité. Půdní reakce na orné půdě je slabě kyselá, na trvalých travních porostech slabě kyselá až kyselá. Relativně příznivé podmínky pro zemědělství mají sníženiny, Nadmořská výška zemědělských pozemků se pohybuje mezi 500 a 600 m. n. m. (bramborářský výrobní typ). Plochy orné půdy vystavené větrné erozi je třeba chránit vhodným vegetačním opatřením. Je však nutno se zaměřit i na zvyšování půdní úrodnosti a schopnosti půdy zadržet vodu a živiny. Výše položené plochy však prakticky byly převáděny na trvalé travní porosty a využívány jako louky, pastviny, případně zalesněné plochy. Lesnatost území je značná. Lesní porosty jsou však převážně nepůvodní, nevhodného druhového složení (smrčiny). V posledních letech dochází k postupné diverzifikaci výsadeb s ohledem na stanoviště.

2.1.1.2 Hydrologie a klima

Údolní nivy vodních toků sledují souvislé uložení fluvialních písku a štěrků. Významnými vodními toky nižšího řádu jsou v území obce Kosový⁴, Bahnitý a Rašelinný potok. Nachází se zde i řada minerálních vývěrů (kyselek), např. Valská (dříve Myší, Maussäuerling), Hájenská (ve studni hájenky Pramen), Vlčí prameny, Srnčí kyselka (pod Srnčím hřbetem), Liščí pramen, Medvědí pramen, Jezevčí pramen, Balbínův pramen (dříve Rašelištní či Slatiništní). Také v blízkosti zaniklého dvora Haselhof se nalézají drobné vývěry kyselky, například Zaječí pramen. Vodnímu hospodářství pomáhají prvky přírodní (např. mokřady, rašeliniště) i umělé (např. Jelení rybník) jež mají vysokou retenční schopnost i další funkce (např. rybářství, rekreace, atd.). Jakost povrchových vod je poměrně vyrovnaná, avšak je třeba nadále podporovat zlepšení kvality (čistoty). Ochrana vod napomáhá rovněž změna v hospodaření a využívání krajiny, přechod od intenzivního zemědělství k extenzivnímu. Chráněná oblast přirozené akumulace vod Chráněná krajinná oblast Slavkovský les zahrnuje ochranná pásma vodních zdrojů i přírodních

⁴ Známý rovněž jako Kosí potok.

léčivých zdrojů všech stupňů. Ovzduší není obecně příliš zatížené znečišťujícími látkami.

2.1.1.3 Fauna, flora a ochrana životního prostředí

Fauna a flora je typicky středoevropská. Přírozené biokoridory tvoří zejména vodní toky. Rozlehlé lesy severně od obce se nazývají „Obora“ a kdysi byly skutečnou oborou knížete Metternicha (od r. 1800 do r. 1902). V té době měla rozlohu 575 ha⁵. Obec leží v Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Evropsky významný je navazující tzv. Zelený pás, který je podél česko-bavorské hranice (Smrčiny – Český les – Šumava), jež je mimo jiné významným migračním koridorem fauny a flory. Závažným problémem je šíření invazních rostlin – bolševníku, křídlatky, netýkavky. Odpadovému hospodářství se věnuje kapitola 2.1.2.2. Mezi zátěže životního prostředí lze zařadit nevyužité zdevastované objekty či areály (brownfieldy), jejichž revitalizace by měla být upřednostňována před výstavbou nových objektů „na zelené louce“.

2.1.2 Socio-ekonomická analýza

2.1.2.1 Obyvatelstvo a osídlení

V nejstarších dobách vedlo z Poohří (Egerland) do Čech několik větví zemské stezky zvané Via Regia. Původní stezka vedla z Chebu přes Žandov vzhůru ke hradu Kynžvart a tudy na plošinu dnešního Slavkovského lesa (Královský kámen a Sítiny), na Teplou, Kralovice a Prahu. V dobách, kdy drželi kynžvartský hrad lupiči, používali lidé raději průchod zdejšími dlouho neobydlenými Kynžvartským pasem. O vzniku obce existují dvě verze, při čemž obě se vztahují k třicetileté válce. V obou verzích je jako rok vzniku zdejšího osídlení uváděn rok 1618. Podle jedné verze zde byl postaven vojenský srub a zátaras k obraně tohoto místa (tzv. šance⁶). Podle druhé verze tu postavili v roce 1618 tehdejší páni na Kynžvartě panskou rybnou u potoků, bohatých na ryby. Panství Kynžvart vlastnil tehdy Kryštof Henrych "von Zedtwitz und Kynygswart". Listina z roku 1670 potvrzuje existenci této panské rybnou se strážným, zde bydlícím a dohlížejícím na rybolov na kynžvartském panství. V dobách třicetileté války zde procházela vojska a byla budována obranná

⁵ Obora za železniční tratí měla tři hájenky (dnešní Svoboda, Pramen a Kynžvartská myslivna nad mariánskolázeňským hřbitovem). V oboře bylo 300 kusů jelenů a daňků. Oborou běžela silnice, uzavíraná dvěma branami. Celková délka plotu obory byla 15 km, výška plotu 2,5 až 3 metry. Obora byla zrušena roku 1902. Pro zimní krmení zvěře byly postaveny v oboře tři velké stodoly, které byly v roce 1921 strženy.

⁶ Vojenské opevnění dalo obci svůj původní název "Stará Šance" (Alte Schanz). Až roku 1848 oficiálně mizí z názvu adjektivum "Stará" (Alte). V roce 1947 bylo rozhodnuto, v rámci poválečného počesťování německých názvů, zrušit historický název Šance, byť v češtině srozumitelný. Ze dvou návrhů na nový název (Valy a Příkopy) zvítězil první.

postavení. Po válce zde začali stavět dřevorubci svá stavení, začaly se obdělávat pozemky. Zdejší louky a mýtiny patřily starým dvorům Haselhof a Kieselhof. Vznikl dlouholetý spor, který souvisel se zařazením uživatelů pozemků jako "pachtýřů" a nikoliv jako "nájemců". Vrchnost odmítala "nájem", protože neexistovaly žádné nájemné smlouvy či nájemní knihy, a zdejší pozemky náležitě zdanila. Spor se táhl po celou první polovinu 19. století. Byl ukončen až 3. června 1852 ve prospěch obce a dokladem ostrosti sporu je množství konceptů z té doby. Podle zákona z roku 1849 se stali sedláci neomezenými majiteli po odkoupení pozemků, kdežto nemajetní chalupníci museli dále pracovat "na panském", aby si vydělali na nájem. Teprve po vzniku Československa, v roce 1919, mohli chudí své pronajímané pozemky získat do vlastnictví. Tzv. nucené pachtýřské přechly až po sedmi letech do vlastnictví pachtýřů (1925). Vzniklé pastvinářské družstvo Haselhof tomu ovšem bránilo s odkazem na to, že jde o jeho pozemky, tj. stojící mimo pozemkovou reformu. V této reformě viděli rolníci nejvýznamnější sociální přednost své doby, neboť vyřešila trvale spory s bývalou vrchností. Kynžvartské panství vlastnilo jen lesy, cesty k odvozu dřeva a deputátní pole lesního personálu. V souvislosti s 2. světovou válkou došlo k obměně obyvatelstva. Pro komplexnost chápání tohoto pohraničního území je nutné poukázat zejména na důležité historické a kulturní vazby, jejichž základ tvořily a tvoří přírodní podmínky a dějinné události⁷.

Členitý terén a relativně studené a vlhké podnebí byly hlavními důvody, proč bylo území souvisleji osídleno až od 7. století (osídlení probíhalo zejména ze středních Čech a ze západu - z území kolem řeky Nába, německy Naab, v dnešním Německu, která byla osídlena Slovany). Do doby vzniku a upevnění českého státu (10. až 11. století) nebyly téměř osídleny hornatější a horské polohy, osídlení se soustředilo do říčních údolí a k trasám historických cest.

V období raného feudalismu (10. až pol. 13. století) měla pro osídlení území velký význam tzv. vnitřní kolonizace českým obyvatelstvem z českého vnitrozemí a kolonizační činnost klášterů (Teplá, Waldsassen). Na Chebsku od 11. století vliv slovanského osídlení postupně slábl (počátek germanizace za vlády bavorských Vohburgů), v době lenního připojení Chebska k českému státu (1322) germánské obyvatelstvo převažovalo. Za posledních Přemyslovců a Lucemburků v období vrcholného feudalismu (pol. 13. až pol. 14. století) byla vytvořena sídelní struktura přibližně v dnešním rozsahu. V tomto období došlo k další významné události - dosídlení hornatých a podhorských pohraničních míst tzv. vnější kolonizací (příliv německých kolonistů a vytvoření silné národnostní menšiny, která se ještě zvětšila po připojení poněmčeného Chebska k Čechám).

Po období husitských válek (území bylo součástí tehdy německého Chebska), následném odnětí majetku klášterům a jeho koncentrování do vlastnictví feudálních rodů nastala v oblasti v 16. století doba hospodářského a kulturního rozvoje daná především rozvojem rudního hornictví (i když systematická těžba a zpracování

⁷ Další informace nejen o historii obce jsou dostupné na webových stránkách Obce Valy. Obec Valy (2013): [Dostupné z: www.obecvaly.cz].

kovových rud, zejména v blízkých Krušných horách a Slavkovském lese, začala již ve 14. století).

Období Třicetileté války (1618 až 1648) významně území postihlo (zavraždění Albrechta z Valdštejna z Chebu, boje mezi Švédy a císařskými vojsky), důležitější však byly majetkové změny po nezdařeném protihabsburském povstání - konfiskace majetku šlechtických rodů a jeho předání cizí vojenské šlechtě a české šlechtě věrné Habsburkům (Metternichové, a.j.), která doplnila tradiční českou katolickou šlechtu. Na významu nabyla katolická církev, která se díky darům zařadila mezi největší velkostatkáře. Po Třicetileté válce byly vyliďněné části dosídlovány německými přistěhovalci (národnostní hranice se posunula k čáře Lubenec - Žlutice - Úterý - Bezručice) a ke germanizaci území přispěla i cizí šlechta vyžadující jako jednacím jazyk němčinu. Řada území tak postupně dále ztrácela svůj starý český charakter (koncem 17. století se národnostní hranice opět posunula a to až na linii Rabštejn - Nečtiny - Nýřany), původní české obyvatelstvo bylo postupně vytlačeno německými přistěhovalci, kteří do území přinesli na několik století svou kulturu a zvyky.

V 17. a 18. století stagnovala těžba rud a docházelo k útlumu cechovních řemesel, postupně však vznikaly zárodky tradic železářských, sklářských a textilní výroby, často organizované formou manufaktur. Kapitalistická industrializace (v 19. století) probíhala v oblasti velmi nerovnoměrně a soustřeďovala se především v sídlech v blízkosti zásob surovin (např. Aš). V druhé polovině 19. století byla vybudována základní železniční síť a docházelo k dotváření průmyslové infrastruktury, jejímiž specifiky jsou kromě potravinářského průmyslu také výroba porcelánu a keramiky, sklářství, textilní průmysl a některá speciální odvětví lehkého průmyslu (výroba hudebních nástrojů). Změny na venkově však probíhaly mnohem pomaleji a příliš je neovlivnilo ani zrušení nevolnictví (1781), ani zrušení poddanského systému (1848). Důvodem byly setrvalé vlastnické vztahy k půdě - největšími vlastníky i nadále zůstaly šlechtické velkostatky a nejbohatší sedláci. S oblastí je spojováno lázeňství a vznik tzv. lázeňského průmyslu. K tradičnímu centru lázeňství, Karlovým Varům, přibyla v 19. století další nově založená lázeňská místa (Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart).

Vznik Československé republiky v roce 1918 neměl v území jednoznačnou podporu, většina německého obyvatelstva podporovala vytvoření provincie Deutschböhmen a její oddělení od Československa. Ekonomická krize ve 30. letech 20. století výrazně postihla zejména lehký průmysl v jazykově německém pohraničí a souběžně s rostoucími národnostními rozpory podporovanými nacistickým režimem v Německu přispěla k uzavření Mnichovské dohody (1938), následné okupaci Čech (1939), odtržení území tzv. Sudet a jejich přičlenění k Německu.

Po odsunu německého obyvatelstva v letech 1945 - 46, jako následku mocenské dohody vítězů 2. světové války, byla oblast osídlena zcela novým obyvatelstvem (dosídlovací program trval až do 50. let 20. století), většinou bez jakýchkoliv vazeb (kulturních, historických, vlasteneckých, majetkových) k sídlům a okolní krajině. Značná výměra území byla z vojenských důvodů vyliďněna a řada měst a obcí byla

zcela zlikvidována (Mariánskolázeňsko, centrální oblast Slavkovského lesa, Chebsko, Ašsko).

Počet obyvatel většiny zachovaných sídel vykazuje podobný průběh demografického vývoje v tzv. Sudetech – do dnešní doby nedosáhl předválečných hodnot. Politika vytvoření „železné opony“ na hranicích se Spolkovou republikou Německo byla spojena se vznikem pohraničního pásma bez osídlení, čímž došlo v mnoha případech k druhotnému vysídlení a zániku obcí, které byly po odsunu německého obyvatelstva pracně dosídleny českým obyvatelstvem. S ohledem na strategickou vojenskou polohu byly vytvořeny rozsáhlé vojenské výcvikové oblasti, které nikde v tehdejší Československu nedosahovaly takové rozlohy a koncentrace (Slavkovský les, a.j.).

Po sovětském vzoru byla provedena kolektivizace venkova; vzhledem k tomu, že v příhraničních oblastech většina půdy patřila státu (zabavený německý majetek), kolektivizace na většině míst proběhla formou zřízení státních statků, což nebylo ve vnitrozemských oblastech Československa běžné. S výměnou obyvatel, kolektivizací zemědělské výroby a necitlivým přístupem ke kulturním hodnotám a historické paměti krajiny souvisela devastace kulturních hodnot. Kromě plánovitě zničených celých sídel (Staré Mohelno, Slatina, Boden a.j.), byly zničeny nebo zdevastovány jednotlivé světské i církevní stavby a areály, stavby lidové architektury a drobné krajinné stavby. Státní instituce a subjekty (státní statky, zařízení sociální péče, a.j.) „totálně vybydlely“ řadu cenných památkových areálů, které byly v poválečných letech odebrány původním majitelům. Nešetrná výstavba nevhodných staveb (velkokapacitní zemědělské areály, „panelové“ venkovské bydlení, typizované objekty venkovských prodejen) setřela původní harmonický ráz venkovských sídel. Negativem, nejen z estetického hlediska, bylo scelení pozemků (likvidace remízků, stromořadí, historických cest, meliorace apod.).

Na druhou stranu ve vylidněných a vojenských oblastech zůstal prostor pro spontánní přírodní procesy, díky kterým se zachovala nebo nově vznikla řada jedinečných přírodních lokalit (Slavkovský les, Český les, Smrčiny). Oblast se tak stala územím se značným soustředěním přírodních zvláštností a zajímavostí (geologických, botanických, zoologických), z nichž mnoho dosahuje evropského významu. Po roce 1989 území přestalo být „střetovou“ zónou a okrajovou partií vojenskopolitických bloků (platí jak pro české, tak i německé příhraničí) a začala multikulturní fáze (daná i novými menšinami usidlujícími se zejména ve městech – Rusové, Němci, Vietnamci, Romové). Po „otevření hranic“ následoval příliv návštěvníků i podnikatelů ze zahraničí, jejich zájem se však koncentroval především na velká sídla, tradiční a komerčně zajímavé ekonomické aktivity (lázeňství, hoteliérství, cestovní ruch, stáčení minerálních vod, obchod, apod.). Zvýšený zájem o lukrativní pozemky (pro výstavbu rodinných domů, obchodní infrastruktury, golfových hřišť, apod.) se na venkově příliš neprojevil a zůstal soustředěn do příměstských oblastí (v rámci suburbanizace). Ve většině sídel v oblasti se neočekává v nejbližších letech výrazný rozvoj a zřejmě si zachovají svůj stávající charakter s postupným vylepšováním životních podmínek a snahou o udržení nebo zvýšení

zaměstnanosti obyvatel, dostupnosti zdravotní péče, podporu rozvoje tvořivosti, umělecké činnosti a šíření kultury, apod. Řada sídel ztrácí svou polyfunkčnost (struktura nabídky služeb, zaměstnání, obslužnost a vybavenost) a stávají se pouhými „noclehárnami“. Naopak monofunkčnost Mariánských Lázní a Lázní Kynžvart v oblasti lázeňství lze brát jako výhodu a atraktivitu cestovního ruchu, jež mají pozitivní dopady pro celý region. Z dlouhodobého hlediska je největší hrozbou pro celé sledované území, resp. celý Karlovarský kraj nepříznivý demografický vývoj české populace (vymírání, odchod do velkých měst). Díky výše uvedeným faktorům by se měl rozvoj zaměřit na využití stávajících prostor (obytné, výrobní, vojenské), kterých je velké množství a jsou často zdevastované (brownfield) než novou zástavbu „na zelené louce“ (grenfield) jež přináší řadu negativ, zejména zábor půdy, náklady na technickou infrastrukturu (sítě) a její provoz, vč. ztrát z přenosů energií, estetiku obcí atd.

Výše uvedené historické souvislosti mají dodnes zásadní vliv pro život obyvatel. (vztah obyvatel k místu, pospolitost atd.). V posledních letech má obec přibližně 450 obyvatel. Aktuální demografické informace jsou k dispozici na webu Českého statistického úřadu⁸.

2.1.2.2. Občanská a technická vybavenost

Sledované území má venkovský charakter a současná občanská a technická vybavenost je adekvátní danému sídlu. Nachází se zde knihovna. Významný vliv má blízkost hierarchicky vyšších sídel (Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně), kde je větší koncentrace občanské vybavenosti (služeb). Aktuální stav základní občanské vybavenosti sleduje rovněž Český statistický úřad. Současný bytový fond má dostatečné kapacity a existují i plochy pro případnou výstavbu novostaveb. Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji je a bude třeba věnovat pozornost zejména na starší obyvatele a poskytování služeb (terénní služby pro domácí péči, integrace poskytování služeb, apod.). Společenské aktivity (kulturní i sportovní) jsou často realizovány aktivními neziskovými organizacemi a aktivními obyvateli v obci (např. občanské sdružení Centrum pro volný čas...)⁹. V obci se koná řad akcí (např. maškarní karneval, velikonoční barvení vajec, stavění máje a pálení čarodějnic, vítání prázdnin a promítání filmů, turnaj v nohejbale, akce ke Dni dětí a Dni seniorů, rozsvěcení Vánočního stromu, Vánoční turnaj ve stolním tenisu, apod.). Četné kulturně-společenské a sportovní akce se konají i v sousedních obcích. Významnější akce regionálního (mezi/národního) charakteru (festivally) se konají v Mariánských Lázních či dalších městech (Cheb, Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Hof, Bayreuth).

Ve sledovaném území nejsou žádné zdroje elektrické energie. Zemní plyn byl v devadesátých letech stejně jako jinde v Česku považován za progresivní energetické medium. Obce i občané měli a mají zájem o jeho plošné rozšíření, kterému však

⁸ Český statistický úřad (2013): Praha: Český statistický úřad. [Dostupné z www.czso.cz].

⁹ Před 2. světovou válkou zde byly např. spolky: Spolek nouzové porážky zvířat (transformovaný v Zemědělský spolek), Spolek dobrovolného hasičstva, hudebníci, mužský pěvecký spolek, německý sportovní spolek.

bránila rozptýlená sídelní struktura (vysoké investiční náklady). V současné době je patrný příklon zpět k pevným palivům, zejména ke dřevu. Pro některá sídla (objekty či areály) je možno uvažovat s využitím alternativních zdrojů energie (např. zpracování odpadů ze zemědělství či lesnictví). Vodní hospodářství je důležité pro sledované území. Limitujícími faktory je struktura osídlení a finanční náklady na budování a provoz této technické infrastruktury. V obci je vyřešen odvoz komunálního odpadu. Ochrana před povodněmi a živelnými pohromami je standardní v rámci integrovaného záchranného systému.

2.1.2.3 Ekonomická situace a trh práce

Ekonomická situace a trh práce (průměrná výše mezd, výše nezaměstnanosti, vzdělanost) sledovaného periferního území, stejně jako v celém Karlovarském kraji, není v rámci Česka dobrá¹⁰. Struktura zaměstnanosti je vázána na konkrétní místní podmínky¹¹. Významná je vyjížďkovou za zaměstnáním do jiných obcí a měst, jež umožňuje seberealizaci obyvatel v pestrých profesních oborech (odvětvích). V Mariánských Lázních a Lázních Kynžvart jsou místní ekonomiky provázány zejména s křehkým odvětvím lázeňství a cestovního ruchu. V menších sídlech je struktura hospodářské činnosti a zaměstnanosti pestrá a rovněž křehká svou přímou závislostí na existenci konkrétních firem (zaměstnavatelů) zejména ve službách, zemědělství, lesnictví a zpracovatelském průmyslu. Struktura firem a zaměstnanosti se neustále mění. Aktuální struktura ekonomiky, dle hospodářských odvětví a trhu práce, je patrná z informací Českého statistického úřadu¹². Ve sledované oblasti se nenachází žádné významné inovační či vědecko-technické centrum. Je třeba podporovat místní (regionální, národní) firmy a jejich produkty.

2.1.2.4 Doprava

Sledované území má strategicky výhodnou polohu v sousedství Spolkové republiky Německo. Stávající dopravní situace je ovlivněna zejména nadřazenými státními a (mezinárodními, tranzitními) potřebami.

¹⁰ Program rozvoje Karlovarského kraje pro období 2014 – 2020 - Analýza rozvojových charakteristik a potenciálů Karlovarského kraje (2012): Karlovy Vary: Karlovarský kraj (zhotovitel: Praha: Bergman Group – služby ekonomického rozvoje, s. r. o.). 187 s. [Dostupné z: http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/karlov_kraj/dokumenty/koncepce/seznam/PRKK.htm].

¹¹ Historicky zde převažovalo lesnictví (těžba dřeva a jeho zpracování na pilách, vývoz dřeva ze zdejší železniční stanice do Saska a Hamburku), zemědělství (chov krav, ovcí, prasat, koz, králíků, slepic, kachen, hus, koní, včel...), byly zde 3 mlýny, 2 cihelny, různá řemesla a služby (pohostinství, obchodní činnost, aj.). Zdejší toky byly rovněž velice bohaté na ryby. V současnosti zemědělské pozemky obhospodaruje soukromý zemědělec, jsou zde drobné živnosti (truhlárny, čistírna peří, obchod, autodílna, hospoda, aj.). Firmy obecně musí flexibilně přizpůsobovat svou činnost měnícím se podmínkám na trhu (nejsou již tak vázány na místní zdroje).

¹² Český statistický úřad (2013): Praha: Český statistický úřad [Dostupné z www.czso.cz].

Významná je blízká páteřní silnice č. I/21 (E 49) v ose A 72 (dálnice Hof - Dresden) - Bad Elster - Bad Brambach - Františkovy Lázně - Cheb¹³ - Lázně Kynžvart - Mariánské lázně - D5 (dálnice Nürnberg - Plzeň - Praha). Bezproblémové je i propojení s Karlovými Vary přes Cheb (R 6) nebo Slavkovský les (II/230) s jízdní dobou cca. 45 minut. Autobusová doprava se orientuje zejména na základní regionální obslužnost. Dálkové propojení ve směru Cheb - Mariánské Lázně - Plzeň - Praha je však mimo obec. Hustota silniční sítě je dostačující. Převažují silnice III. třídy a místní komunikace. Dopravní cesty mnohdy vedou v historických trasách přes centra sídel (viz případ Valů). Technický stav silniční infrastruktury všech kategorií (vč. bezbariérových chodníků, přechodů) nevyhovuje současným a předpokládaným budoucím potřebám. Jedním z rozvojových rizik je další zhoršování technického stavu vozovek.

Sledovaným územím prochází III. železniční koridor¹⁴. Kapacita této dopravní infrastruktury je nedostatečně využita (potenciál pro převzetí přepravy zejména nákladů ze silniční dopravy). V současné době Mariánskými Láznemi projíždí část jediného mezinárodního rychlíku Excelsior: Košice - Cheb, který má řazen lůžkový i lehátkový vůz¹⁵. Pozitivně lze hodnotit dopravní spojení SC Pendolino: Bohumín - Ostrava - Olomouc - Pardubice - Praha - Plzeň - Mariánské Lázně - Cheb - Františkovy Lázně¹⁶. Jedná se o výsledek vzájemné spolupráce železničního dopravce a lázeňských společností. V obci (železniční zastávka Valy) zastavují jen osobní vlaky¹⁷.

Pro komplexnost, v rámci širších vazeb, je třeba zmínit i přítomnost blízkého letiště Mariánské Lázně (Skláře) s potenciálem pro rozvoj individuální letecké dopravy¹⁸ a mezinárodní letiště s pravidelnými linkami v Karlových Varech.

¹³ Bezproblémové je i propojení s A 93 (Hof - Regensburg - München) či B 303 a A 70, resp. E 48 (Cheb - Marktredwitz - Bayreuth - Nürnberg/Bamberg)

¹⁴ Železnice byla stavěna v letech 1868 - 1872 jako trať císaře Františka Josefa z Vídně do Chebu. Trať byla otevřena 28. ledna 1872. Přes ohromné finanční investice je současná traťová rychlost pro naklápací soupravy až 150 km/hod., v době, kdy standardem jsou v zahraničí rychlosti přes 300 km/hod.

¹⁵ V minulosti byl provozován noční Západní expres: Praha - Plzeň - Mariánské Lázně - Cheb - Nürnberg - Frankfurt am Main s přímými vozy vč. lůžkových a lehátkových (Stuttgart, Paris). Zastavoval zde i samostatný mezinárodní noční rychlík Cassovia: Košice - Praha - Plzeň - Mariánské Lázně - Lázně Kynžvart - Cheb - Františkovy Lázně. Existovalo i denní spojení IC Karlštejn: Praha - Plzeň - Mariánské Lázně - Cheb - Nürnberg - Frankfurt am Main - Dortmund. Turisticky významné bylo i mezinárodní regionální propojení Mariánské Lázně - Lázně Kynžvart - Cheb - Františkovy Lázně - Bad Brambach - Bad Elster - Plauen (- Zwickau).

¹⁶ Původně se jednalo o účelový spoj, který měl propojit aglomeraci Ostravy se západočeskými lázněmi (vč. přizpůsobení nástupních termínů pacientů do lázní). V jízdním řádu 2011/2012 byl veden spoj v obou směrech pouze v sobotu. Díky ekonomické úspěšnosti tohoto komerčního produktu bylo od jízdního řádu 2012/2013 spojení rozšířeno i na neděli. Jízdní řád 2013/2014 řadí spoje již 2x denně v obou směrech.

¹⁷ V minulosti, kdy veřejná osobní doprava nebyla řešena (objednávána) v rámci administrativních hranic současných malých krajů, existovala pestrá spojení i osobními vlaky (směry: Plzeň, Praha, České Budějovice, Zwickau).

¹⁸ Za předpokladu značných investic do infrastruktury letiště k plnění všech norem a předpisů. Příležitostí je zaměření na specifické kategorie letadel, pro která letiště splňuje parametry. Letiště

Obec je propojena na síť lokálních i regionálních (mezinárodních) pěších turistických tras a cyklotras. Ve vysoce urbanizovaných a automobilovým provozem vysoce zatížených lokalitách je třeba preferovat, v případě veřejné potřeby, budování bezpečných cyklostezek, v ostatních případech je finančně efektivnější značení cyklotras mimo dopravně exponované komunikace.

Základní dopravní obslužnost uvnitř mikroregionu je obecně zajišťována z části železniční, ale zejména autobusovou dopravou. Spoje (frekvence, návaznost) se mění s každoroční aktualizací jízdních řádů. Obecně nedostatečná je nabídka v dobách volna (svátky, víkendy), zejména kdy by veřejná doprava mohla sloužit nabídkám volnočasových aktivit a cestovního ruchu. Příležitostí je vzájemná integrace všech druhů doprav a pravidelná celotýdenní taktová doprava s přeshraniční návazností, tak jak je to běžné v sousedních zemích (Německo, Rakousko, Švýcarsko).

Příležitostí je rovněž hlubší integrace systému Integrované dopravy Karlovarského kraje (IDOK) do mezinárodního EgroNetu. Velký deficit je dlouhodobě v propagaci veřejné dopravy (výhody, spoje, tarify, návaznost, produktové balíčky, slevy v dalších odvětvích apod.). Příležitostí mohou být rovněž inovativní flexibilní formy veřejné dopravy (např. radiobusy, využití taxislužeb, integrace do „balíčků produktů“ německých dopravců, veřejná doprava zdarma apod.).

2.1.2.5 Cestovní ruch

Nabídku cestovního ruchu tvoří zejména hierarchicky vyšší atraktivita v podobě blízkých Mariánských Lázní, které jsou díky přítomnosti léčivých minerálních pramenů tradiční turistickou destinací patřící do Západočeského lázeňského trojúhelníku. V Mariánských Lázních jsou vesměs chladné prameny s vysokým obsahem kyslíčnicku uhličitého. Vyvěrá jich více než 40. Kromě zřídél jsou k léčbě využívány slatiny a plynné výrony. Úspěšně se léčí poruchy výměny látkové, nemoci cest dýchacích a močových, v menší míře pak nemoci nervové a pohybového ústrojí. Minerální vody jsou důležité při léčbě i v přímo sousedících Lázních Kynžvart, které jsou díky příznivým atmosférickým podmínkám (mikroklima) využívány rovněž jako klimatické lázně. Mezi další přírodní atraktivity patří členitá a malebná krajina a chráněná území. V lázeňském městě s cennou architekturou 19. století se koná řada kulturně-společenských akcí (např. mezinárodní festival Fryderyka Chopina, Goethův týden, Jazzové lázně aj.). Město navštívila rovněž celá řada světoznámých osobností, např. Gogol, Goethe, Turgeněv, Chopin, Wagner, Ibsen, Dobrovský, Neruda, Nietzsche, Liszt, Strauss, Gorkij, Freud, Edward VII, Kafka..., jež je možné uplatnit při marketingu k rozvoji cestovního ruchu (oslovení konkrétních cílových skupin v různých zemích, tvorba tematických produktů cestovního ruchu, apod.). Turisticky atraktivní jsou lokality Kladská s atypickou architekturou či zámek Kynžvart s golfovým areálem. V celém regionu se nachází celá řada dalších turistických atraktivit přírodního (např. Soos, Naturpark Fichtelgebirge, aj.) a

nebude konkurovat letišti v Karlových Varech, jež je dobře dostupné a nabízí pravidelná spojení do destinací v Rusku a Německu a charterové turistické lety.

zejména kulturně-historického (architektonického) potenciálu, např. venkovské lokality Salajna, Nový Drahov, kláštery ve Waldsassenu, Teplé, Novém Dvoře u Dobré Vody, města Cheb, Františkovy Lázně, Locket, Karlovy Vary, Bayreuth. Jedinečností světového formátu je rovněž novodobá historie (Sudety, výměna obyvatel, hraniční pásmo Železné opony, pozůstatky armády a pohraniční stráže). Pestrá materiálně-technická základna se koncentruje zejména v Mariánských Lázních (přibližně 80 hromadných ubytovacích zařízení, muzeum, kino, sportovní areály vč. golfového hřiště¹⁹ atd.). Hustá je síť turistických tras, vč. cyklotras i tras pro jezdeckví. Terciární potenciály tvoří střední hotelová škola v Mariánských Lázních s mnohaletou tradicí, jež je potenciálem pro zvýšení kvality služeb v oboru, přenos inovací a know-how nejen ve výuce ale i praxi. Chybí profesionální organizace cestovního ruchu (tzv. destinační management) jednotlivých přirozených turistických destinací a provázanost „jádro – periferie“ (Mariánské Lázně – Mariánskolázeňsko)²⁰. O rozvoj cestovního ruchu se snaží různé subjekty více méně izolovaně. Na jedné straně veřejnoprávní subjekty (města, obce, dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko, CHKO Slavkovský les...) na straně druhé samotné lázeňské a hotelové společnosti (např. i prostřednictvím Zájmového sdružení právnických osob MEDISPA či Svazu léčebných lázní ČR). Poptávku lázeňské klientely tvoří tradiční zejména německá a česká klientela. Dlouhodobě roste zájem ze strany ruské klientely. Každoročně navštíví Mariánské Lázně přibližně 200 000 hostů. Průměrná doba pobytu je přibližně 7 dní. Z dlouhodobého hlediska je návštěvnost Mariánských Lázní stabilní. Trh cestovního ruchu je ovlivněn zejména lázeňskými a hotelovými společnostmi působícími v Mariánských Lázních (např.: Léčebné lázně Mariánské Lázně, a. s. - Danubius Hotels Group, Falkensteiner Hotels & Residences, cestovní kanceláře jako Spa Travel, s. r. o. a další), ale i v okolí viz Dětská lázeňská léčebna Lázně Kynžvart. Mariánské Lázně byly zapojeny do iniciativy / projektu Lázně v srdci Evropy. Zámek v Lázních Kynžvart je součástí Hradní stezky (Burgenstraße: Mannheim - Praha), okolí je rovněž provázáno na Česko-bavorský geopark, dálkovou cyklotrasu Euregia Egrensis a Zelený pás Železné opony (European Green Belt).

Výše uvedené příklady významných turistických atraktivit mohou být důvodem pro návštěvu regionu. Bude-li návštěvník v obci, může navštívit místní atraktivity spojené zejména s tématem Sudet (příkladný urbanismus roztroušené zástavby podél staré obchodní cesty, ukázky původní hrázděné architektury, pomníky, křížky). Marketingově lze využít pro rozvoj cestovního ruchu i různé pověsti²¹ a příběhy o

¹⁹ Golfové hřiště v Mariánských Lázních bylo slavnostně otevřeno 21. srpna 1905 jeho veličenstvem Edwardem VII., králem britským. Po přestřižení inaugurační pásky se král podepsal zlatým perem do pamětní knihy a zároveň se stal prvním zakládajícím členem klubu. Golf klub Mariánské Lázně je jediný ve Střední Evropě, který se může pochlubit tak významnou minulostí.

²⁰ Koncepce pro udržitelný cestovní ruch v období ekonomické krize v příhraničí (2013): Karlovy Vary: Institut pro trvale udržitelný rozvoj, o. s. [Dostupné z www.karlovyvary.cz]. 144 s.

²¹ Např. pověst o tom, jak kníže Metternich často navštěvoval výletní hostinec (objekt mlýna) kvůli hezké hostinské, či pověst o Čertově díře (Teufelslohe) a pověsti o čertovi (V tomto zákoutí obce bydlel muž, který se tu schovával před čertem, kterému se před lety upsal. Léta utíkala a čertu se stále nedařilo muže nalézt. Když jednoho dne vstoupil do poustevnickovy chýše "rohatý", muž ho ihned poznal podle koňského kopyta. Čert však nepoznal hledanou duši. Poustevník se vylekal a prchl do

životě v minulosti²². Obcí vede i naučná stezka. Výzkumy České centrály cestovního ruchu dokazují, že zahraniční návštěvníci nechtějí trávit dovolenou v turistické „enklávě“, ale mají zájem o poznání regionu, života místních lidí a místních produktů.²³ Proto je zde potenciál pro hlubší provázanost nabídky volnočasových aktivit pro různé cílové skupiny ze zdrojových oblastí nejen blízkých lázeňských míst. Cestovní ruch je třeba rozvíjet koncepčně ve spolupráci všech zainteresovaných subjektů. Je nutné rovněž mobilizovat existující kapacity (např. využití dopravních spojů viz kapitola č. 2.1.2.4, ubytovacích zařízení apod.). Důležité je, zaměřit se na kvalitu poskytovaných služeb. Cestovní ruch je globální záležitostí a konkurenceschopná destinace musí „těžit“ z místních jedinečností (které nelze jinde okopírovat).

2.2 Prostředí a očekávaný budoucí vývoj

Prostředí je ovlivněno zejména nejvýznamnějšími vnějšími faktory: strukturou financování obcí (rozpočtovým určením daní), legislativními změnami, politickými změnami na všech hierarchických úrovních. Očekávaný budoucí vývoj těchto vnějších faktorů lze konstatovat jako nejistý či nestabilní.

2.3 Revize stávajících opatření

Dosavadním rozvojovým dokumentem byl Rozvojový strategický dokument – Místní program obnovy obce Valy na období 2011 - 2015²⁴. Obec realizuje řadu rozvojových projektů samostatně či v rámci aktivit dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko. Členství v dobrovolném svazku obcí je pro obec efektivní²⁵ nejen při využívání služeb tzv. regionálního managementu,²⁶ ale i při rozvoji komunitního života a pospolitosti v celém regionu.

2.4 Vývoj při tzv. nulové variantě

Nulová varianta by znamenala neaktualizaci rozvojových záměrů obce, stagnaci.

lesa. To čerta rozzlobilo, pochopil, kdo mu utíká a rozběhl se za ním. Dostihl ho v místech "Čertovy díry". Od těch dob se lidé těmto místům vyhýbali. Vyprávělo se ovšem také, že čert sice muže chytil na opačném místě obce, zvaném Stell-Lohe, ale byl donucen jeho zbožností ho propustit.). Zajímavostí může být i příběh o železniční zastávce (vystoupení neúspěšných olympioniků z vlaku).

²² Např. vyprávění o „prknech mrtvých“ a způsobu pohřbívání v minulosti apod. Zajímavostí může být i příběh o železniční zastávce (vystoupení neúspěšných olympioniků z vlaku).

²³ Společná přeshraniční marketingová koncepce (2013): Karlovy Vary: Institut pro trvale udržitelný rozvoj, o. s. [Dostupné z www.karlovyvary.cz]. 236 s.

²⁴ Rozvojový strategický dokument – Místní program obnovy obce Valy na období 2011 - 2015 (2011) Obec Valy. 3 s.

²⁵ Výroční zprávy dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko [Dostupné z <http://www.marianskolazensko.org/dokumenty/>].

²⁶ Zejména dotační management při zpracování žádostí o dotace, administraci a komplexní vedení projektů, sdílení zkušeností mezi obcemi a regiony (přenos know-how a dobrých příkladů).

2.5 Souhrn výsledků klíčových analýz (SWOT analýza)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Atraktivní geografická poloha v rámci střední Evropy (sousedství s Bavorskem, lázeňský trojúhelník) • Atraktivní příroda a krajina (reliéf, minerální prameny, CHKO Slavkovský les) • Atraktivní urbanismus a architektura • Blízká dopravní infrastruktura vyššího řádu (silnice, železnice) • Zajímavá historie (Sudety, železná opona, pověsti) • Zkušenosti s realizací projektů • Valské noviny • Aktivní komunitní život 	<ul style="list-style-type: none"> • Vnější periferie v rámci České republiky • Nízká kupní síla obyvatel • Estetika krajiny a sídel (zanedbanost) • Každoročně se měnící veřejná doprava (pokles počtu spojů) • Nízká kvalita sportovního hřiště • Černé skládky, odpadky v krajině, podél komunikací • Stav civilní obrany
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Užší spolupráce „jádro – periferie“ (Mariánské Lázně – Mariánskolázeňsko) • Společný profesionální destinační management cestovního ruchu • Orientace na Bavorsko (Německo) • Rozvoj venkovské / myslivecké / přírodě šetrné turistiky • Trvalá pravidelná celotýdenní taktová veřejná doprava (vč. přeshraniční) • Využití kapacit železniční dopravy • Rozvoj spolkové činnosti • Zvýšení atraktivity intravilánu a 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepříznivý demografický vývoj • Nezájem obyvatel o chod obce • Přestěhování firem • Ukončení provozu firem • Úpadek zemědělství • Vzhled krajiny (odpadky, krajina ladem) • Ohrožení vzhledu (urbanismu, architektury) obce. • Neustálé změny státní politiky a administrativně-správního charakteru • Zdroje financování obce

<p>extravilánu obce pro bydlení a podnikání (zeleň, technická infrastruktura)</p> <ul style="list-style-type: none">• Rozvoj přeshraniční spolupráce• Čerpání dotací• Integrace nabídky služeb v rámci mikroregionu• Inovace a diverzifikace aktivit podnikatelského sektoru.• Zvýšení vztahu obyvatel ke své obci prostřednictvím kulturně-společenských akcí• Obnovení tradic z minulosti (např. obora, zvon v č. p. 1, zahradní kříže, svaté obrázky na domech, aj.)• Hospodářská činnost obce	
---	--

3 Vize a základní strategické směřování

V této kapitole je popsána základní logika intervence. Následně je konkrétně popsána vize a vrcholové cíle strategie, včetně zdůvodnění a předpokládaného dopadu jejich naplnění.

3.1 Logika intervence, hierarchie cílů strategie

Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.1, strategie je široce zaměřená na komplexní rozvoj obce. Proto musí být vrcholové cíle co nejobecnější a otevřené, aby mohly zahrnout všechny potřeby obce.

3.2 Vize a globální cíl strategie

Vize je popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace strategie dosáhnout. Jedná se o dopad naplnění globálního cíle. Vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace strategie).

Vize:

Valy – kvalitní místo pro život i podnikání

Globální cíl je konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů strategických cílů. Vztahuje se na strategii jako celek. Podobně jako u vize by mělo dojít k naplnění globálního cíle ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace strategie).

Globální cíl:

Rozvoj obce Valy

3.3 Strategické cíle strategie

Strategické cíle představují popis budoucího stavu v jednotlivých dílčích oblastech řešeného problému, jejichž prostřednictvím bude naplněn globální cíl. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů příslušných specifických cílů. Každý strategický cíl se vztahuje k určité části strategie. K naplnění strategických cílů by mělo dojít na konci realizace strategie, případně v krátkodobém až střednědobém horizontu.

- A. Technická infrastruktura a vybavenost obce
- B. Kvalitní život a životní prostředí
- C. Efektivní a kvalitní obec

4 Popis cílů v jednotlivých strategických oblastech

V této kapitole jsou detailně popsány specifické cíle a opatření vedoucí k jejich naplnění, a to v členění podle jednotlivých strategických cílů.

4.1 Název a popis specifického cíle, dopady jeho naplnění

Specifické cíle obsahují popis výstupů konkrétních opatření a aktivit, případně popis žádoucího cílového stavu. Každý specifický cíl se vztahuje k danému strategickému cíli. K naplnění specifických cílů dochází v návaznosti na realizaci konkrétních

aktivit v průběhu realizace strategie. Na konci realizace strategie jsou naplněny všechny specifické cíle.

- A. Technická infrastruktura a vybavenost obce
 - A.1 Technická infrastruktura
 - A.2 Občanská vybavenost, vzdělávání a sociální služby
 - A.3 Podnikání, inovace, zaměstnanost
- B. Kvalitní život a životní prostředí
 - B.1 Ochrana životního prostředí
 - B.2 Volný čas
 - B.3 Cestovní ruch
- C. Efektivní a kvalitní obec
 - C.1 Vnitřní rozvoj
 - C.2 Vnější rozvoj
 - C.3 Finanční zdroje

4.2 Přehled a popis opatření

Opatření jsou nástrojem implementace strategie. Jejich prostřednictvím jsou naplňovány jednotlivé cíle nejnižší úrovně (specifické cíle). Opatření mohou mít podobu projektů, investic a finančních nástrojů, poskytování informací, vzdělávání apod. Opatření se mohou dále dělit na činnosti, dílčí činnosti, úkoly atd. K naplnění jednotlivých opatření dochází v průběhu realizace strategie, na konci realizace strategie by měla být naplněna všechna opatření. Opatření jsou popsány formou seznamu projektů (příloha č. 1) a konkrétních projektových listů (příloha č. 2).

4.3 Výsledky a výstupy realizace jednotlivých opatření (aktivit), indikátory

Výsledky, výstupy a indikátory jsou součástí dílčích projektových listů (příloha č. 2).

5 Implementace strategie

V této kapitole je popsán způsob realizace (implementace) strategie. Zejména je popsán systém řízení implementace včetně implementační struktury, přehled plánovaných aktivit a jejich časový harmonogram. Dále tato kapitola obsahuje informace o financování, systému monitorování i hodnocení strategie a systému řízení rizik.

5.1 Implementační struktura a systém řízení implementace strategie

Nositelem a gestorem implementace strategie je statutární představitel obce. Orgány obce projednají min. 1x ročně plnění této strategie a dojde k její aktualizaci (změny ve strategii). Řídící struktura, tj. role a odpovědnost (případně pravomoci) jednotlivých aktérů jsou uvedeny přímo v jednotlivých projektových listech (příloha č. 2).

5.2 Plán realizace aktivit

Plán realizace aktivit je znázorněn v příloze č. 1. V případě možnosti získání dotačních prostředků, na některé projektové záměry, však musí nositel projektu jednat operativně s ohledem na výzvy konkrétních dotačních titulů k předkládání žádostí o dotace. Je možné realizovat i různé integrované projekty pojící více projektových záměrů obce či více obcí (např. v rámci svazku obcí).

5.3 Časový harmonogram

Implementace strategie je shodná s plánovacím obdobím EU 2014 - 2020. Konkrétní harmonogramy obsahují jednotlivé projektové listy (příloha č. 2).

5.4 Rozpočet a zdroje financování

Souhrnný rozpočet pro implementaci strategie je uveden v příloze č. 1 a jednotlivě i u dílčích projektů (příloha č. 2 s jednotlivými náklady, možnými zdroji financování apod.).

5.5 Systém monitorování a evaluace realizace strategie

Způsob monitorování implementace strategie, tj. systém průběžného sledování a vyhodnocování postupu realizace strategie z hlediska dosahování jejích cílů bude probíhat prostřednictvím projednání orgány obce min. 1x ročně (aktualizace). Na konci sledovaného období (tj. 2020, resp. 2021) je doporučeno zrealizovat vyhodnocení (evaluaci) implementace strategie.

5.6 Systém řízení rizik a předpoklady realizace strategie

Rizika pro realizaci strategie jsou zejména politická či ekonomická, tj. ovlivňující financování projektových záměrů (rozpočtové určení daní, dotační politika aj.). Dalším rizikem jsou zejména časové a personální kapacity Obce, proto může být pro implementaci strategie využito externích specializovaných subjektů. Strategie se může flexibilně přizpůsobovat aktuálním podmínkám procesem aktualizace.

6. Postup tvorby strategie

6.1 Autoři strategie a zúčastněné strany

Autorem strategie je Mgr. Richard Štěpánovský²⁷. Na vzniku strategie se dále podíleli (připomínkování):

- Obec Valy (vedení obce)
- Mariánskolázeňsko (regionální a dotační management)

6.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla zpracována v souladu s Metodikou přípravy veřejných strategií²⁸. Tvorba strategie zahrnovala zejména následující kroky:

- Analýzu existujících rozvojových dokumentů a plánů obce
- Expertní hloubkové rozhovory s představitelem obce
- Zpracování situační a SWOT analýzy
- Tvorba návrhové části
- Projednání pracovní verze a zapracování připomínek
- Projednání a schválení zastupitelstvem obce

7 Přílohy

1. Seznam jednotlivých opatření (projektových záměrů)
2. Projektové listy

²⁷ Obory: ekonomická a regionální geografie, politická a regionální geografie. Profesní specializace na přeshraniční spolupráci, regionální rozvoj, dotační management a organizaci cestovního ruchu.

²⁸ Metodika přípravy veřejných strategií (2012): Praha: Ministerstvo financí ČR (zhotovitel: Praha: Ernst & Young, s. r. o.). 116 s. [Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/verejne-strategie/Uvodni-strana>].